

ממצאי מעקב

סידרי מינהל ומתן שירותים בבתי המשפט

דו"ח שנתי 34, עמ' 339

הביקורת בנושא סדרי מינהל ומתן שירותים בבתי המשפט, נערכה בחודשים מאי – ספטמבר 1983, ופורסמה בדו"ח השנתי 34 של מבקר המדינה, עמ' 339.

הביקורת התייחסה בעיקר לנושאים אלה: הפיזור הפיזי של בתי המשפט ושל משרדיהם המינהליים בבאר שבע; ארגון מחדש של היחידות בהיכל המשפט בתל אביב; מודיעין ושילוט בבתי המשפט בבאר שבע ובתל אביב; אי סדר באחסון תיקים בארכיונים של בתי המשפט; אי ביעור חומר ארכיוני מיושן שהיה מקום לבערו.

בדצמבר 1985 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת מעקב כדי לבדוק באיזו מידה תוקנו הליקויים שהועלו בדו"ח מבקר המדינה.

אלה ממצאי המעקב:

המיקום

1. בעת ביקורת המעקב עסקה הנהלת בתי המשפט בהכשרתו ובשיפוצו של בניין קיים אשר בו מתכננים למקם חמישה אולמות ולשכות שופטים של בית משפט השלום בבאר שבע. על פי התכנון יסתיימו העבודות ביוני 1986.

2. שטח המשרדים בהיכל המשפט בתל אביב עדיין אינו מחולק על פי צורכי היחידות הפועלות בו. כך, ליחידת ההוצאה לפועל מוקצה כיום שטח גדול מהדרוש לה, ואילו לגזברות וליחידות האחזקה לא הוקצה מקום מתאים.

מודיעין ושילוט

בבית המשפט בבאר שבע בבניין בו ממוקמות יחידות הגזברות, הוצאה לפועל, בית המשפט לתעבורה ובית משפט לנוער, לא קיימת עדיין לשכת מודיעין ואין שומר מופקד על שמירת המקום במרבית שעות היום; בכניסה הראשית להיכל המשפט בתל אביב לא הותקן עדיין לוח מרכזי עם שמות היחידות הנמצאות בבניין בעברית ובערבית ושעות הקבלה; לא הותקן עדיין שילוט להכוונת קהל (לבד מבית המשפט המחוזי שבו היה בעבר שילוט מתאים).

תיקון

1. התיקים בבית משפט השלום, בבית המשפט המחוזי ובהוצאה לפועל בתל אביב, נערמים עדיין בצורה בלתי מסודרת על הרצפה ובארגזים, דבר המקשה על הגישה למסמכים ומכביד על מתן שירות נאות לציבור.

2. בבית המשפט המחוזי בבאר שבע ובבתי משפט השלום בבאר שבע וכן ברחובות ובאשקלון בוערו התיקים הישנים, ואילו בבתי משפט השלום בפתח תקווה ובכפר סבא טרם בוערו.

ספרייה משפטית

בעקבות ביקורת המעקב הוחזרו לספרייה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע כל הספרים שהיו בידי השואלים.

כספים וחשבונות

1. לא נמצאו מקרים נוספים, שבהם כתוצאה ממכירת מעוקלים בתיקי הוצאה לפועל בתל אביב ובאר שבע נותרו כספים שלא הועברו לזכאים.
2. במחשב טרם שונתה התוכנה בדבר תשלום קנסות בידי נאשמים שנדונו בהעדרם: הנאשמים ממשיכים עדיין לשלם את קנס הפיגורים כעבור 60 יום מיום הכנת ההודעה, במקום 30 יום מתאריך המשלוח כנאמר בחוק העונשין, התשל"ז-1977.
3. עדיין נמצאות בגזברות בית המשפט בתל אביב אלפי המחאות שנשלחו על ידי לזכאים שונים ושהוחזרו על ידי הדואר לבית המשפט מסיבות שונות (ובעיקר כתובות לא מדויקות, או העתקת מקום המגורים של הנמען).
- רק בנובמבר 1985 הונהג הסדר בגזברות בתי המשפט בתל אביב, לאיתור כתובותיהם של זכאים שהמחאות המועברות להם מוחזרות על ידי הדואר, אולם הסדר זה הוחל רק לגבי המחאות שהוחזרו לאחר החודש האמור ולא לגבי המחאות קודמות שהוחזרו.
4. לא נמצאו עוד מקרים נוספים שבהם כספים שהופקדו בבית המשפט בתל אביב לא נמסרו לזכאים ולא הועברו לאוצר המדינה לאחר חמש שנים.

מועצת רואי חשבון

דו"ח שנתי 34, עמ' 347

הביקורת בנושא "מועצת רואי חשבון", נערכה בחודשים מאי - יולי 1983 ופורסמה בדו"ח השנתי 34 של מבקר המדינה, עמ' 347.

הביקורת שפורסמה בדו"ח השנתי התייחסה בעיקר לנושאים אלה: פיגורים שהיו במשלוח ההודעות על תוצאות הבחינות לנבחנים; שאלוני הבחינות הוכנו תוך לחץ זמן ולא איפשרו לוודא שהוכנו כראוי ואם היו בהם תקלות; פיגורים בהעברת המחברות לבוחנים; שיעור נמוך של מצליחים בבחינות הסופיות; עיכובים ופיגורים במיחשוב המערכת; ליקויים בדרכי המעקב הכספי אחר גביית האגרה השנתית והתאמת חשבונות עם הבנק.

בדצמבר 1985 ערך משרד מבקר המדינה מעקב, שתכליתו לבדוק באיזו מידה תוקנו הליקויים שהועלו בדו"ח מבקר המדינה.

אלה ממצאי המעקב:

ארגון הבחינות וביצוען

פרק הזמן שחולף מסיום הבחינות של מועצת רואי החשבון ועד למשלוח ההודעות על תוצאותיהן לנבחנים קוצר לשלושה חודשים, לעומת שישה חודשים בעבר; דבר זה מקל על הנכשלים בבחינה להתכונן למועד הבא.

את שאלוני הבחינות מכינים רואי חשבון שהתמחו בנושא הבחינה, והם מעבירים אותם למשרדי המועצה. בעקבות הביקורת מועברים השאלונים למשרדי המועצה כשבועיים-שלושה לפני הבחינה, ולא סמוך אליה, ועל ידי כך מאפשרים לאחרים לוודא שהם הוכנו כראוי ולמנוע תקלות ושיבושים.

בעקבות הביקורת מחברות הבחינות מועברות לאלתר לבוחנים וישירות מהמקום שהתקיימו, דבר המאפשר הקפדה, שלא תהיה לנבחנים גישה חופשית אליהן.

משלוח הודעות לנבחנים שנכשלו, הכולל פירוט הנקודות שצברו בשאלות השונות, נעשה עתה ללא תקלות.

תוצאות הבחינות

הביקורת שנערכה ב-1983 העלתה שבבחינות שנערכו ב-1981 היה שיעור אלה שעמדו בבחינה 24% - 31% ורק בבחינה אחת 49%. לגבי מועד סתיו ומועד אחר מיוחד 1982 היה שיעור העומדים בבחינה נמוך - 27% - 49% ובבחינה אחת בלבד 60%. הביקורת בדעה, ששיעור כזה נראה כנמוך למדי בשים לב לכך ש-80% בקירוב מאלה שהשתתפו בבחינות באותה שנה היו בוגרי אוניברסיטאות בארץ ובחור"ל.

המעקב העלה, שבבחינות שנערכו בשנים 1983 - 1985 היה שיעור ההצלחה בבחינות הסופיות כדלקמן: בשנת 1983 עמדו במבחנים בהצלחה 47% - 53% מהנבחנים; בשנת 1984 - 41% - 46%; בבחינה שנערכה באביב 1985 עמדו בהצלחה 44% מהנבחנים.

הסבת המערכת למחשב

ביולי 1982 הוחל בהסבתם למחשב של נתונים הקשורים לבחינות ולהתמחות בראיית חשבון. חלה התקדמות בהסבתם של נתונים אלה למחשב, אולם היא טרם הסתיימה: הנתונים הענייניים והכספיים הקשורים לזכאות להיבחן וכן אישורים בדבר מועדי תחילתה וסיומה של תקופת ההתמחות, מופקים עתה במחשב. בדיקת הזכאות להתחיל בהתמחות, דהיינו אם אין הנבחן חייב לעמוד בבחינה כל שהיא, עדיין נעשית ידנית.

תשלום אגרות

בעקבות הביקורת פעלה מועצת רואי החשבון לאיתורם של רואי החשבון שלא שילמו את האגרה השנתית המגיעה מהם בשנים התשמ"ב - התשמ"ה ונותרו מעטים שלא שילמו.

האסמכתאות של התשלומים עבור אגרות שונות, כמו אגרות בחינה, אגרות התמחות, אגרות שנתיות - אינן מתואמות עדיין עם הרישומים של דפי החשבון של בנק הדואר.

מקויים מעקב אחר תשלום האגרה של כל נבחן.

רשם מאגרי מידע

דו"ח שנתי 34, עמ' 351

הביקורת בנושא "רשם מאגרי מידע", הפועל על סמך חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן - החוק), נערכה בחודשים ספטמבר - נובמבר 1983 ופורסמה בדו"ח השנתי 34 של מבקר המדינה, עמ' 351.

מאגר מידע מוגדר כמרכז להחסנת מידע באמצעות מערכת עיבוד נתונים אוטומטית. רשם מאגרי המידע מונה על ידי הממשלה ופועל במסגרת משרד המשפטים. החוק קובע שאין לנהל ולהחזיק מאגר מידע אלא אם הוא רשום בפנקס המנוהל אצל הרשם. החוק מאפשר להשתמש במידע רק למטרה שלשמה הוא נועד ואוסר על השימוש בידיעה לגבי ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה.

הביקורת שפורסמה בדו"ח השנתי 34 התייחסה בעיקר לנושאים אלה: העדר פעילות רצופה ושיטתית לרישום מאגרי מידע, לאיתור מאגרי מידע חדשים, ולבדיקה ולעדכון נתונים שבפנקס לגבי מאגרים רשומים.

בדצמבר 1985 ערך משרד מבקר המדינה מעקב, שתכליתו לבדוק באיזו מידה תוקנו הליקויים שהועלו בדו"ח.

אלה ממצאי המעקב:

1. טרם נערכה פעולה מתוכננת לרישום מאגרי מידע לא רשומים (שניהולם והחזקתם בהיעדר רישום הינה עבירה פלילית). מאגרי מידע גדולים שמנהלים הטכניון, התעשייה הצבאית, מועצות ייצור ושיווק בתחום החקלאות, החברה לאוטומציה בשלטון המקומי ועוד, טרם נרשמו, כפי שהעלה מבקר המדינה עוד בביקורת מ-1983; מאגר המידע של אוניברסיטת תל אביב, שלגביו ציינה הביקורת הקודמת, שלא היה רשום, נרשם כבר.
2. עדיין לא נערכה ביקורת כדי לוודא את נכונות הפרטים שמסרו בעלים ומחזיקים של מאגרי מידע שנרשמו.
3. לא נעשו פעולות לבדיקת טענתם של בעלים של מאגרי מידע שאין מאגרי המידע שבבעלותם חייבים ברישום; לא נעשתה פעולה יזומה לאיתור מאגרי מידע חדשים.
4. עדיין לא הותקנו תקנות בנושאים של סידרי העברת ידיעות בין רשויות המדינה, תנאי החזקת מידע ושמירתו וכללי התנהגות ואתיקה למחזיקי מאגרי מידע ולעובדיהם.

ממצאי המעקב מצביעים, על כי דרישות החוק בדבר פיקוח על מאגרי המידע עדיין אינן מתמלאות וכי מאז הביקורת בשנת 1983 לא הייתה התקדמות בעניין חשוב זה.